

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Pienet osaamiskokonaisuudet ammattillisessa koulutuksessa

Uudistuvat tutkinnon perusteet –webinaarisarja

Taija Paasilinna
Opetusneuvos
2.10.2024

Mitä ovat pienet osaamiskokonaisuudet?

- Euroopan unionin neuvoston suosituksessa (2022) pienellä osaamiskokonaisuudella (microcredential) tarkoitetaan pienestä oppimismäärästä tehtyä oppimistulosten kirjausta.
- Suosituksen mukaisella lähestymistavalla tavoitellaan sitä, että
 - osallisuutta, saatavuutta ja yhtäläisiä mahdollisuuksia tuettaisiin ja selviytymiskykyä, sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja vaurautta edistettäisiin
 - yksilöt saisivat mahdollisuuksia hankkia, saattaa ajan tasalle ja kehittää tietoja, taitoja ja osaamista menestyäkseen kehittyvillä työmarkkinoilla ja yhteiskunnassa nyt ja tulevaisuudessa
 - pienten osaamiskokonaisuuksien oppimistarjonnan laatu, avoimuus, saatavuus ja joustavuus kehittyisivät.

Pienten osaamiskokonaisuuksien määrittely (Euroopan unionin neuvosto)

- Pienen osaamiskokonaisuuden suoritus **kirjataan määriteltyyn rekisteriin tai järjestelmään.**
- Suoritus on **arvioitu avointen ja selkeästi määriteltyjen standardien perusteella.**
- Pienet osaamiskokonaisuudet tarjoavat oppijalle erityisiä **tietoja, taitoja ja osaamista**, jotka vastaavat **yhteiskunnallisiin, henkilökohtaisiin, kulttuurisiin tai työmarkkinoiden tarpeisiin.**
- Pienet osaamiskokonaisuudet ovat **oppijan omistamia**, suoritustiedot voidaan **jakaa** ja kirjaukset ovat **siirrettävissä.**
- Pienet osaamiskokonaisuudet voivat olla **erillisiä** tai niitä voidaan **kerryttää ja yhdistää** laajempiin koulutuksiin.
- Pienet osaamiskokonaisuudet pohjautuvat **laadunvarmistukseen**, joka perustuu kyseisellä osaamisalueella tai toimialalla sovittuihin **standardeihin.**

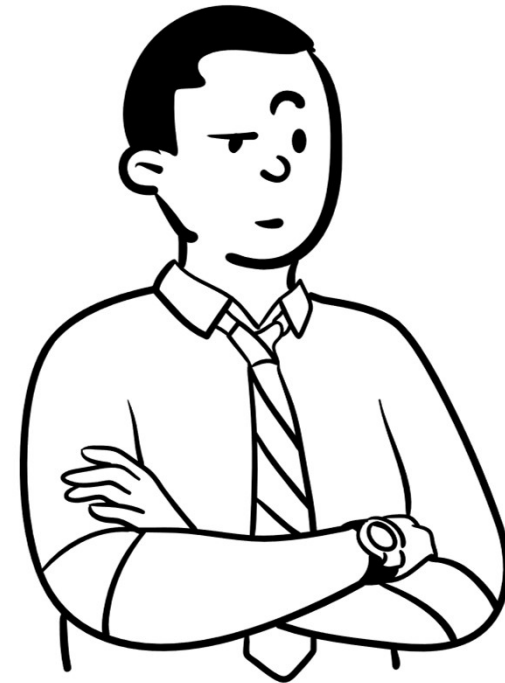
Pienet osaamiskokonaisuudet suomalaisessa ammatillisessa koulutuksessa

TUTKE 4 -työryhmän ehdotukset 2023:

- Virallisessa koulutusjärjestelmässä tutkinnon osat todetaan pieniksi osaamiskokonaisuuksiksi.
- Ammatillisen koulutuksen opiskelijalle, erityisesti työmarkkinoilla oleville osaamisen päivittäjille, tulisi aina mahdollistaa tutkinnon osan tai osien suorittaminen eri tutkinnoista.
- Pienet osaamiskokonaisuudet ovat työelämän tarpeisiin vastaavia kokonaisuuksia, jotka täydentävät pidempikestoista tutkintokoulutuksen tarjontaa.
- Voivat olla yhdistelmiä tutkinnon osista eri osaamisaloilta ja tutkinnoista.

Miksi pienet osaamiskokonaisuudet ammatillisessa koulutuksessa?

- Tarve ei aina ole koko tutkinnon suorittamiseen, jotta
 - vastataan joustavasti ja nopeasti muuttuviin työelämän osaamistarpeisiin.
 - pystytään toimimaan muuttuvissa työtehtävissä osaamista päivittämällä.
 - edistetään työllistymistä.

Pienten osaamiskokonaisuuksien muodostaminen

- Koulutuksen järjestäjä voi tarjota yksittäisiä tutkinnon osia tai muodostaa eri tutkinnon osista kokonaisuuksia työelämän tarpeeseen.
- Koulutuksen järjestäjä voi nimetä tarjoamansa kokonaisuuden.
- Koulutusten nimissä ei voida käyttää tutkinnon perusteissa esiintyviä tutkintonimikkeitä, osaamisaloja tai tutkintojen nimiä.
- Sopiva laajuus on esim. enintään 60 osp.

Säädökset ja todistukset

- Tutkinnon osien ja niistä muodostuvien kokonaisuuksien suorittamista koskevat samat säädökset kuin tutkinnon suorittamista (muun muassa HOKS, osaamisen osoittaminen, arviointi ja arvioijat)
- Annetaan todistus tai todistuksia suoritetuista tutkinnon osista.

Viestiminen pienistä osaamiskokonaisuuksista

- Tutkinnon osista ja koulutuskokonaisuuksista ei saa tutkinnon perusteiden mukaista tutkintoa, osaamisalaa tai tutkintonimikettä – tämä huomioitava markkinoinnissa
- On suositeltavaa, että koulutusten kuvauksissa tulisi selkeästi ilmi suoritettavien tutkinnon osien nimet tutkinnon perusteiden mukaisesti.
- Opintopolkua voidaan hyödyntää tutkinnon osien ja koulutusten markkinoinnissa (virkailija@opintopolku.fi)

Luo vahva henkilöbrändi

Taideteollisuusalan perustutkinto, tutkinnon osa

[Etusivu](#) > [Koulutukset](#) > [Visualisti](#) > Luo vahva henkilöbrändi

Hakeutuminen pieniin osaamiskokonaisuuksiin

- Koulutuksen järjestäjä päättää opiskelijaksi ottamisesta.
- Hakeutuminen tapahtuu jatkuvan haun kautta.
- Hakeudutaan suorittamaan tutkinnon osaa tai tutkinnon osia.
- Henkilökohtaistamisessa suunnitellaan tutkinnon osien suorittaminen.
- Opintopolussa on mahdollisuus tehdä hakeutumislomake ja valintapäätökset.

Hoiva-avustaja

Tutkinnon osat sosiaali- ja terveysalan
perustutkinnosta

Esimerkkejä

1. Nuoren viljelijän koulutus

Ammattitaitoa koskeva vaatimus täyttyy, jos

- hakijalla on toisen asteen luonnonvara-alan tutkinto
TAI
- kolmen vuoden luonnonvara-alan käytännön kokemus JA lisäksi vähintään 20 opintoviikon, **30 opintopisteen** tai niitä vastaavan osaamispistemäärän laajuinen luonnonvara-alan koulutus.
- Koulutuksesta vähintään 10 opintoviikkoa, **15 opintopistettä** tai niitä vastaavan osaamispistemäärän verran on oltava **talousopintoja**

(Ruokavirasto: [Nuorten viljelijöiden tulotuki](#))

NUOREN VILJELIJÄN STARTTIKOULUTUS

 Lisää suosikkeihin

Maatalousala

 Ilmajoki, Ilmajoentie 525

 Jatkuva haku

 Tutkinnon osa(t)

 Verkko-opiskelu

 30 osp

Sisältö:

Kaksi Maatalousalan perustutkinnon tutkinnon osaa:

- Luonnonvara-alan yrityksessä toimiminen (15 osp)
- Rehukasvien tuottaminen (15 osp)

Opitaan:

- yritystoiminnan ja kannattavuuden suunnittelua
- maatalouden verolainalaista toimintaa
- maatalouden tukien sisältöä
- lannoittamaan oikein
- hyödyntämään eloperäisiä lannoitteita
- huolehtimaan maan rakenteesta ja sitomaan hiiltä maaperään
- määrittämään kasvien ravinnetarpeet

Opintoihin sisältyy myös maksuton kasvinsuojeluainelainsäädännön mukaisen tutkinnon suorittaminen. <https://sedu.fi/nuoren-viljelijan-starttikoulutus>

2. Mekaaninen kunnossapito sähköasentajille

Mekaanisen kunnossapidon koulutusohjelma sähköasentajille

Kohderyhmä

Koulutus on tarkoitettu ensi sijassa työssä oleville sähköasentajille. Koulutukseen valitulla tulee olla sähköasentajan tutkinto (esim. sähkö- ja automaatioalan perustutkinto).

Koulutuksen sisältö

Hydrauliikka-asennukset 20 osp, Kunnossapitotyöt 20 osp, Voimansiirron ja koneenelimien asennustyöt 20 osp

Koulutuksen kuvaus

Opetuskieli: suomi

Opiskelumuoto: Päiväopetus

Hinta: Opiskelun aikana voi syntyä kuluja opiskeluun liittyvistä materiaaleista kuten oppikirjoista, opiskeluvälineistä, työasusta, työkaluista ja korttipätevyyksistä, n. 350 – 400 €.

Hae koulutukseen

Katso koulutuksen tarkemmat tiedot

Tarkoitettu:

-sähköasentajille, jotka haluavat laajentaa osaamistaan mekaanisten laitteiden asennus-, huolto ja kunnossapitotehtävissä

-kysyntää teollisuudessa ja energia-alalla, mm. prosessiteollisuudessa ja tuulivoimaloissa

Sisältö:

-kolme tutkinnon osaa Kone- ja tuotantotekniikan pt:stä (2022) yhteensä 60 osp. Jotpan rahoittamaa.

<https://www.osao.fi/opinnot/kunnossapito-osaamista-sahkoasentajille/>

3. Saattohoitotyö

Soveltuu:

- ammattihenkilöille, jotka haluavat kehittää ja syventää osaamistaan saattohoitotyössä.
- vähintään Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto ja vanhustyöhön liittyvää työkokemusta.

Sisältö:

- tutkinnon osa Saattohoitotyö, kuoleman kohtaaminen ja läheisten tukeminen 60 osp Vanhustyön erikoisammattitutkinnosta.

<https://www.tredu.fi/koulutus/saattohoitotyö-kuoleman-kohtaaminen-ja-laheisten-tukeminen/>

Tutke 4 toimeenpano: Joustavuuden ja valinnaisuuden lisääminen

- Ammatillisissa perustutkinnoissa on jo useita tutkinnon osia, joilla mahdollistetaan valinnaisuus joustavasti myös muiden alojen tutkinnoista.
- Jatkossa lisätään myös ammatti- ja erikoisammattitutkinnon perusteisiin mahdollisuus valita tutkinnon osa toisesta tutkinnosta, paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa ja korkeakouluopinnot (jos ei ole erityistä syytä olla lisäämättä).
- Tarkoitus on jatkossa yhtenäistää myös tutkinnon osien laajuuksia sekä ammattitaitovaatimusten kuvaamistapaa eri tutkintotyypeissä ja eri alojen tutkinnoissa.

Digitalisaation ja vihreän siirtymän valinnaiset tutkinnon osat

- Ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin lisätään uudet valinnaiset tutkinnon osat, joita voi suorittaa myös yksittäisinä tutkinnon osina
 - Tutkinnon osien lausuntokierros lokamarraskuu 2024
- Uudet valinnaiset tutkinnon osat ja muut joustavuutta lisäävät elementit ammatti- ja erikoisammattitutkinnon perusteisiin pyritään tekemään vuosien 2025-2027 kuluessa. Tarkempi aikataulusuunnitelma tulossa.

Digitalisaatioon liittyvä osaaminen

1. Digikyvyyden edistäminen työyhteisössä 15 osp (AT)
2. Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp (AT)
3. Kehittyvien teknologioiden kokeilu 30 osp (AT)
4. Digitalisaation johtaminen 30 osp (EAT)
5. Kyberturvallisuuden edistäminen 30 osp (EAT)

Vihreän siirtymän osaaminen

1. Vihreän siirtymän edistäminen 15 osp (AT)
2. Kiertotaloustoiminnan kehittäminen 30 osp (EAT)

Näkökulmia rahoitukseen

- Tutkinnon osien rahoituksella ja koko tutkinnon rahoituksella ei suurta eroa
- Perusrahoituksessa ei käytännössä eroa, suoritusrahoituksessa pieniä eroja riippuen:
 - Kustannusryhmästä
 - Tutkinnoista saatavista pisteistä (yleensä pienten osaamiskokonaisuuksien kohderyhmällä on aikaisempi pohjatutkinto, jolloin ero on enintään kalenterivuotta kohden n. 150-200 euroa/opiskelija verrattuna opiskelijaan, joka suorittaa tutkinnon kolmessa vuodessa)
- Vaikuttavuusrahoituksessa pieniä eroja,
 - Päättöpalaute painotetaan tutkinnon suorittaneilla korkeammalla kertoimella, mutta tutkinnonosatavoitteisesta koulutuksesta palaute kerätään vastaavasti nopeammin
 - Työllistymisessä ja jatko-opintoihin sijoittumisessa tutkinnon suorittaneella korkeampi kerroin, mutta tutkinnon osan suorittaneita tarkastellaan opiskelun kuluessa kunakin vuotena, eli tutkinnon osan suorittaneiden työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen vaikutus kertautuu, mikäli opiskelija on työllinen opintojen aikana

- Suoritusrahoituksessa tutkinnon osan rahoitus perustuu tutkinnon osan laajuuteen osaamispisteinä ja siihen kustannusryhmään, johon suoritettu tutkinnon osa kuuluu.
- Tutkintotavoitteisessa koulutuksessa koko tutkinnosta saadaan 72 tai 18 pistettä sen mukaan onko suorittajalla aiempaa ammatillista tutkintoa.
 - Tämä on siis pääasiallinen ero tutkinnonosatavoitteisessa koulutuksessa rahoituksen määräytymisessä
 - Poikkeustilanteissa tutkinnon osan kuuluessa useisiin eri kustannusryhmiin tutkinnonosatavoitteisessa koulutuksessa tutkinnon osan kustannusryhmä määräytyy kustannusryhmän 1 mukaan.
- Tutkinnosta saatava alempi pistemäärä 18 painottuu kustannusryhmän mukaan, eli sen euromääräinen vaikutus suoritusrahoituksessa on erilainen eri kustannusryhmissä
 - Keskimäärin ero on vuonna 2023 noin = 150 euroa/ opiskelijavuosi
 - Kustannusryhmä 3, perustutkinto on aiempi pohjakoulutus ja keskimääräinen kesto tutkinnon suorittajalla 3 v.
 - At & eat -tutkinnoissa ero on noin 120 €/opiskelijavuosi
 - Kustannusryhmä 1 , at tai eat-tutkinto on aiempi pohjakoulutus ja keskimääräinen kesto tutkinnon suorittajalla 2 v.

Valmisteilla olevia muutoksia

**Rahoitusmalli on vielä valmistelussa eli HE:tä ei ole vielä annettu (lokakuu 2024).
Kaavailtuja muutoksia koskien tutkinnon osien rahoitusta:**

- suoritusrahoituksessa luovuttaisiin kustannusryhmistä. Käytännössä tämä tarkoittaisi että kaikkien tutkinnon osien suoritusrahoitus olisi samansuuruista osaamispistettä kohden.
- suoritusrahoituksen ja vaikuttavuusrahoituksen osuus kasvaisi nykyisestä 30%:sta 50 %:iin
- niiden tutkinnon osien merkitys rahoituksessa kasvaisi, joita halutaan ensinnäkin suorittaa (ja suoritetaan enemmän) ja toiseksi jotka ovat työllistymisen kannalta tärkeitä ->eli suorituksia ja vaikuttavuutta syntyisi suhteessa opiskelijavuosiin enemmän näissä lyhyissä koulutuksissa
- Opiskelijasta, jolla on jo jokin ammatillinen tutkinto ei saisi enää ns. bonuspisteitä suoritetusta tutkinnosta. Aiemmin pisteitä sai 18. Aikaisempaa ammatillista tutkintoa vailla olevan opiskelijan tutkinnosta sai aiemmin 72 pistettä ja tämä säilyisi ennallaan. -> aiemman tutkinnon omaaville ei kannattaisi erityisesti tarjota koko tutkinnon suorittamista, koska rahoituksessa saataisiin sama pistemäärä, joka tulee osaamispisteistä, suoritti opiskelija sitten osan tai koko tutkinnon.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos

ammatillinenkoulutus@oph.fi

